

Василенко І. О., викладач кафедри
іноземних мов факультету маркетингу,
Яременко Т. Г., доц. кафедри
української мови та літератури

КУЛЬТУРА МОВИ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФІЛЬНОЇ ОСВІТИ

З культурою мови насамперед пов'язують знання авторитетних, загальноновизнаних стандартів, які реалізують у нормах писемного й усного спілкування. До цього поняття входить не тільки вміння правильно писати і говорити, дотримуватися лексичних, граматичних норм літературної мови, правильно вимовляти й наголошувати слова, але й майстерність добирати такі мовновиражальні засоби, які відповідають меті й обставинам спілкування. Стилiстичне чуття слова, доречне використання варіантних мовних норм сприяє досягненню комунікативної гармонійності, ілюструє тісний зв'язок між культуромовними студіями й дослідженнями з комунікативної лінгвістики, інтегрує їх до кола актуальних напрямків не тільки гуманітарної, а й економічної освіти. Вироблення, уніфікація, послідовна кодифікація норм літературної мови, як відомо, становить складний соціально-політичний, психологічний і лінгвістичний процес, що не йде прямолінійно, оскільки в його основних тенденціях своєрідно переплітаються системно мовні, узусні та суто мовні чинники [1].

Культура мови тісно пов'язана з дотриманням літературних норм слововживання — з семантично точним і стилістично доречним вибором слова, з граматично й стилістично правильною сполучуваністю слів. До порушення норм слововживання може призвести змішування близьких за формою і сферою вживання, проте різних за творенням і змістом слів, уживання в певній мовній ситуації слів чи словосполучень іншого функціонального стилю, нерозуміння буквального значення рідковживаних чи застарілих слів, неправильне вживання запозичень, порушення норм сполучуваності тощо. Кожна освічена людина має дотримуватись культури своєї мови, а особливо це стосується спеціалістів, які не повинні припускатися мовних помилок у своїй сфері діяльності.

Опанування культурою мови — це постійна робота, спрямована на виховання і вдосконалення кращих людських чеснот, створення свого фахового образу, досягнення соціального престижу в суспільстві.

Мова є одночасно явищем індивідуальним і соціальним, обслуговує кожну окрему людину і все суспільство. Вона спрямована як у внутрішній світ людини, її психіку, так і в зовнішній світ природи і людських стосунків. Норми культури спілкування, правила мовного етикету полегшують комунікацію, стандартизують поведінку, роблять людину Людиною, дають можливість створювати атмосферу миру, доброзичливості, взаємоповаги, партнерства. Культура мови не обмежується практичними порадами щодо вживання слів, вибору синонімів, рекомендаціями щодо складних випадків правопису тощо. Її призначення ширше — культивувати літературну мову, виховувати мовне чуття, формувати мовну компетенцію, зберігати літературні скарби, послуговуючись довершеним, зразковим нормативним словом. Такі важливі питання мовної культури, як чистота мови, точність, доречність, естетичність, поліфункціональність, лаконічність, виразність, різноманітність, необхідно обов'язково враховувати у практиці викладання гуманітарних дисциплін. Висловлювати свої думки неоднomanітно, виразно й оригінально — це цілком реальне завдання для того, хто дбає про підвищення соціального престижу мови. Добре знання мови, опанування її літературним стандартом є запорукою ефективності будь-якої фахової комунікації, зокрема економічної та юридичної.

Література

1. *Кравченко Є. Г., Загнітко А. П.* Традиції Харківської лінгвістичної школи в галузі унормування мови // Вісник Харківського університету. — Харків, 2000.

Василик А. В., канд. екон. наук, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Тренінгові технології при викладанні дисципліни «Психологія управління персоналом» — це форма активізації процесу навчання, яка спрямована на вироблення у студентів умінь і навичок професійної та психологічної спрямованості, відпрацювання найбільш доцільних моделей поведінки в певних управлінських си-